

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Rektor J. J. Ixtasinov
2025-yil "1" - iyun
Ro'yhatga o'findi: BD60230100-MSHK1404
2025-yil "1" - iyun

5. www.http://histoiredefrance.net
6. www.histoire-image.org/
7. www.espacefrancais.com
8. www.letudiant.fr/quizz.html
7. O'quv dasturi O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan. Dastur universitet Kengashining 2025-yil 4 - <u>iyun</u> dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqqa tavsiya etilgan (<u>40</u> - sonli bayonnoma).
8. Fan/modul uchun mas'ullar: P.P. Nishonov – O'zDJTU, “Fransuz tili amaliy fanlar” kafedrasi mudiri, f.f.n., dotsent F. A. Badalov – O'zDJTU, “Fransuz tili amaliy fanlar” kafedrasi katta o'qituvchisi
9. Taqrizchilar: J.A. Yakubov – O'zDJTU, Fransuz tili nazariy fanlar kafedrasi professori, f.f.d. D.Djafarova – O'zZMU, Fransuz filologiyasi kafedrasi mudiri, f.f.d., professor.

Roman-german filologiyasi fakulteti dekani Hakimov H. Hakimov

Fransuz tili amaliy fanlar kafedrasi mudiri Mol P. Nishonov

Universitet axborot resurs markazi direktori Kayumova S. Kayumova

MAMLAKATSHUNOSLIK
FANING
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000	–	San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000	–	Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230100	–	Filologiya va tillarni o'qitish (fransuz tili)

Fan/modul kodi MSHK1404	O'quv yili 2026-2027	Semestr 4	Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Mamlakatshunoslik	48	72
			120

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – tili o'rganilayotgan mamlakat tarixi, geografiyasi, siyosiy-iqtisodiy tuzumi, ma'muriy-xududiy va davlat tuzilishi, iqtisodiy-ijtimoiy negizlari, jahon sivilizatsiyasida tutgan o'ri, milliy qadriyatlarini, an'analari kabi masalalarni o'rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi – mazkur fan chet tili ta'limining ajralmas qismi sifatida talabalarining kommunikativ, lingvistik, sotsio-lingvistik, diskursiv, strategik, kasbiy, umummadaniy kompetentligini integrallashgan yondashuv asosida rivojlantirishni ko'zda tutadi.

Mazkur o'quv dasturi Fransiyaning École Normale Supérieure de Lyon universiteti ta'lim-dasturlari tajribasini o'rgangan holda ishlab chiqildi.

<https://www.ens-lyon.fr/formation/catalogue-de-cours/utm>

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza, seminar va mustaqil mashg'ulotlar)

II. I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. Qadimgi davr Fransiya tarixi

Fransiya davlatining paydo bo'lishi. Fransiya tarixida Kelt davri. Qadimgi Gallya. Gallyaning Rim imperiyasi tomonidan bosib olinishi. Gallyada xristian dinining tarqalishi. Gallyaning german qabilalari tomonidan istilo qilinishi. Rim imperiyasining inqirozi. Franklar davlatining tashkil topishi.

2-mavzu. O'rta asrlar Fransiya tarixi

Kapetinglar sulolasi. Salb yurishlari. Qirollik xokimiyatining mustahkamlanishi. Yuz yillik urush va uning oqibatlari. Jakeriya. Janna Dark. Merovinglar va Karolinglar qirolligi.

3-mavzu. Fransiyaning yangi davr tarixi

Fransiyada markazlashgan davlatning shakllanishi. Italiya urushlari. Diniy islohotlar. Jan Kalvin – reformator. Uyg'onish davri. Fransiyada absolyutizm.

izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, mavzuga oid masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qila oladi.

4 (yaxshi) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, ammo ishda ayrim kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yurita oladi, masalaga oid daliliy misollarni tahlil etish asosida ma'lum ilmiy-nazariy xulosalar chiqara oladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini izohlashda ba'zi ikkilanishlarga, kamchiliklarga yo'l qo'yadi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan muayan amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash ko'nikmasiga ega bo'ladi, biroq mavzuga oid masalalar yuzasidan yetarli qaror qabul qila olmaydi.

3 (qoniqarli) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajarish jarayonida jiddiy kamchiliklarga yo'l qo'yadi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritishda ma'lum ilmiy-nazariy xatolarga yo'l qo'yadi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'liq izohlay olmaydi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga qisman javob beradi, berilgan vazifa yuzasidan yetarli bilimga ega bo'lmaydi. Talaba fikrini izchil, erkin va ravon ifodalash, mavzuga oid masalalar yuzasidan qaror qabul qila olish ko'nikmasi to'liq shakllanmagan bo'ladi.

2 (qoniqsiz) baho – talaba modul bo'yicha yetarli bilimga ega emas, juda qo'pol xatolarga yo'l qo'yadi, savollarga qiyinchilik bilan javob beradi, berilgan topshiriqlarni bajara olmaydi.

6.

Asosiy adabiyotlar :

1. Nishonov P.P., Civilisation française. – Toshkent: O'zkitobsavdo nashriyoti, 2019. – 232 b. + 1000s

Qo'shimcha adabiyotlar :

1. Fayet A., Fayet M. L'histoire de France. Des origines à nos jours. Deuxième édition. Paris, Eyrolles, 2010.
2. Sviridonova V.P. La France. Uchebnoye posobiye po stranovedeniyu. Volgograd, 2011.
3. Carlo C., Causa M. Civilisation progressive du français. Paris, CLE International, 2012.

Axborot manbalari

1. [www.http://education.gouv.fr](http://education.gouv.fr)
2. [www.http://enseigner.fr](http://enseigner.fr)
3. [www.http://bonjourdefrance.com](http://bonjourdefrance.com)
4. [www.http://gyn.chateauversailles.fr](http://gyn.chateauversailles.fr)

<ul style="list-style-type: none"> • tili o'rganilayotgan mamlakatning tabiiy va ijtimoiy geografiyasi, iqtisodiyoti, siyosiy tuzumi, tili o'rganilayotgan mamlakatning etnik tarkibi, dini, madaniyati va sporti, tili o'rganilayotgan mamlakatning maishiy hayoti, bayramlari, urf-odatlari va xalqlarining ilmiy, madaniy meroslari haqida tasavvurga ega bo'lishi; • tili o'rganilayotgan mamlakat tarixi, geografiyasi va madaniyatiga oid, tili o'rganilayotgan mamlakatlarning siyosiy va iqtisodiy geografiyasiga oid bilimlarni, tabiiy va ijtimoiy geografiyasi, siyosiy tuzumi, tili o'rganilayotgan mamlakatning etnik tarkibi, dini, madaniyati va sporti to'g'risida bilishi va ulardan foydalana olishi; • tili o'rganilayotgan mamlakatlarda kechayotgan siyosiy va iqtisodiy jarayonlarni sharhlash, mamlakat tarixi, geografiyasi va madaniyatiga oid turli manbalarni chet tilida o'qib tushunish, ular to'g'risidagi ma'lumotlarni yozma va og'zaki bayon etish, xorijiy mamlakatlarning tarixiy rivoji va zamonaviyligi nuqtai nazaridan ijtimoiy-iqtisodiy, madaniy munosabatlarning shakllanish masalalarini tahlil qilish ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. 	<p>4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlar qilish; • juftliklarda topshiriqlarni bajarish; • yakka holda ma'lum mavzu bo'yicha prezentatsiyalar qilish; • davra suhbatlari o'tkazish, diskussiya, klaster, bahs-munozara.
<p>5. VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ga ko'ra fanga ajratilgan kredit beriladi.</p> <p>Talabalarining bilimni baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" talablari asosida belgilanadi.</p> <p>Talabalarining bilimni baholash mezonlari:</p> <p>5 (a'lo) baho – talaba amaliy mashg'ulotlari topshirig'ini mustaqil yondashgan holatda to'g'ri bajaradi, amaliy muammo bo'yicha mustaqil mushohada yuritadi, masalaga oid daliliy misollarni tanlay oladi va ularni to'g'ri tahlil etish asosida ma'lum ilmiy xulosalar chiqara biladi, tayanch tushuncha va terminlarning mohiyatini to'g'ri izohlay oladi, dars jarayonida berilgan amaliy savollarga to'g'ri javob bera oladi, berilgan vazifa yuzasidan keng amaliy bilimga ega bo'ladi, fikrini</p>	

<p>Burjuaziya revolyusiyasi (1789-1794y.). Birinchi imperiya. Inson va fuqarolar huquqlari Deklaratsiyasining qabul qilinishi. Birinchi Konstitutsiya. Monarxiyaning qulashi (1792y.). Direktoriya va Konsullik. Napoleon imperiyasi. Restavratsiya. Iyul monarxiyasi. 1848 yil Fevral inqilobi. Ikkinchi Respublika. Parij kommunasi. Uchinchi Respublika.</p> <p>4-mavzu. Fransiyaning eng yangi tarixi</p> <p>Fransiya birinchi jahon urushi davrida. Iqtisodiy inqiroz. Fransiya ikkinchi jahon urushi davrida. Vishi hukumati. General Sharl De Goll va Qarshilik harakati. Fransiya NATO tarkibida. Kolonial urushlar. To'rtinchi Respublikaning qulashi. Beshinchi Respublika.</p> <p>5-mavzu. Fransiya geografiyasi</p> <p>Fransiya hududi. Iqlimi va relyefi. Mamlakatning yirik shaharlari. Fransiyaning demografik xolati. Immigratsiya muammolari.</p> <p>6-mavzu. Fransiyaning ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi</p> <p>Parlament. Parlament palatalari: Milliy Assambleya va Senat. Respublika Prezidenti. Fransiya siyosiy partiyalar va ularning mamlakat siyosiy hayotidagi o'rni. Saylov tizimi. Sud xokimiyati. Mamlakatning ma'muriy-hududiy bo'linishi. Dengiz orti departamentlari va hududlari. Ma'muriy va o'z-o'zini boshqarish organlari.</p> <p>7-mavzu. Fransiyaning iqtisodiy hayoti</p> <p>Sanoat ishlab chiqarishi. Qishloq xo'jaligi. Xizmat ko'rsatish sohasi. Fransiyaning iqtisodiy hamkorlari. Turizmning rivojlanishi.</p> <p>8-mavzu. Fransiyaning ijtimoiy hayoti</p> <p>Mamlakat aholisi. Ishlab chiqarishda band aholi qatlami. Ijtimoiy qatlamlar. Mehnatni tashkil etish. Aholining uy-joy bilan ta'minlanganligi. Sog'liqni saqlash tizimi.</p> <p>9-mavzu. Fransiyaning madaniy hayoti</p> <p>Milliy bayramlar va an'analar. Kino va teatr san'ati. Sport. Fransuz tili va frankofoniya. Fransuz tilining dunyo bo'ylab tarqalishi.</p> <p>10-mavzu. Fransiya ta'lim tizimi. Frankofoniya</p> <p>Fransiya ta'lim tizimi va uning o'ziga hos jihatlari. Ta'lim tizimi bosqichlari: Boshlang'ich ta'lim, o'rta ta'lim, oliy ta'lim, oliy ta'limdan keyingi bosqichlar.</p> <p>11-mavzu. Fransiya va Yevropa Ittifoqi</p> <p>Yevropa Ittifoqining shakllanish bosqichlari. Yevropa Ittifoqining asosiy boshqaruv organlari: Yevropa Ittifoqi Komissiyasi, Yevropa Parlamenti va ularning funksiyalari. Fransiyaning Yevropa Ittifoqi doirasida yuritayotgan xalqaro siyosati.</p> <p>12-mavzu. O'zbekiston va Fransiya</p>
--

O'zbekiston va Fransiya aloqalari tarixi. O'zbekiston Fransiya diplomatik aloqalari. Ikki mamlakat o'rtasidagi iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalarning hozirgi ahvoli va uning istiqbollari.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. La Gaule. La conquête romaine
2. La France au moyen âge
3. Les croisades
4. La guerre de cent ans
5. La Renaissance
6. La Révolution française
7. XIX siècle. Consulat et Restauration
8. La France sous l'occupation
9. Les institutions de la Vème République
10. La géographie de la France
11. Le système éducatif de la France
12. Les fêtes, les traditions familiales

IV. Mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar va tavsiya etilgan mavzular.

Talabalarni mustaqil ta'lim shaklini tashkil etishga qo'yilgan talablar O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-apreldagi 136-sonli "Oliy ta'lim muassasalari talabalari mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha namunaviy tartibni tasdiqlash to'g'risida"gi buyrug'i asosida ishlab chiqilgan. Mustaqil ta'limni baholash semestr davomida berilgan topshiriq asosida bajarilgan ishlarni HEMIS axborot tizimida ilova qilish, shuningdek, oraliq va yakuniy test va savollarga javob berish asosida oshiriladi.

- o'tilgan mavzuni chuqur o'rganishlari uchun darslik, o'quv materiallari bilan faol ishlash;
- amaliy mashg'ulotlar va imtihonlarga oldindan tayyorgarlik ko'rish, vaqtdan unumli foydalanish;
- fan (modul)lar bo'yicha mustaqil ta'lim topshiriqlarini belgilangan muddatlarda taqdim etishi;
- mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda plagiat (ko'chirmakashlik)ga yo'l qo'ymasligi;
- kichik guruhlarda hamkorlikdagi mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishda jamoaning umumiy maqsadiga mos harakat qilishi, o'ziga yuklatilgan vazifalarni o'z vaqtida bajarishi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. La Gaule ancienne
2. La Gaule celtique
3. La romanisation
4. La conquête romaine
5. Les méthodes de la romanisation
6. La France au moyen âge
7. Les Mérovingiens
8. Les Carolingiens
9. Les Capétiens
10. Les croisades
11. Les Conséquences des Croisades.
12. La guerre de cent ans
13. Jeanne d'Arc.
14. La Renaissance
15. La Renaissance dans le domaine de la littérature
16. Quelques découvertes scientifiques
17. La Révolution française
18. La fin de l'Ancien Régime.
19. Les États généraux
20. XIX siècle Consulat et Restauration
21. Napoléon Bonaparte
22. La France sous l'occupation
23. Les personnages clés
24. Les institutions de la Vème République
25. Le Président de la République
26. Le Gouvernement et le parlement
27. La géographie de la France
28. La population de la France
29. Les grandes villes de la France
30. Le système éducatif de la France
31. La Francophonie
32. L'avènement de la coopération francophone
33. Les fêtes de la France
34. Les traditions de la France
35. Les valeurs familiales de la France
36. Domaine de l'extension du français

3. V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar
Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: